

Ελληνική Δημοκρατία
Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό
Ίδρυμα Ηπείρου

Αναπτυξιακές Γλωσσικές Διαταραχές

Ενότητα 1: Εισαγωγή στις Αναπτυξιακές Γλωσσικές Διαταραχές

Ευγενία Τόκη

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Τμήμα Λογοθεραπείας

Αναπτυξιακές Γλωσσικές Διαταραχές

Ενότητα 1: Εισαγωγή στις Αναπτυξιακές Γλωσσικές Διαταραχές.

Ευγενία Τόκη

Επίκουρη Καθηγήτρια

Ιωάννινα, 2015

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται σε άδειες χρήσης Creative Commons.
- Για εκπαιδευτικό υλικό, όπως εικόνες, που υπόκειται σε άλλου τύπου άδειας χρήσης, η άδεια χρήσης αναφέρεται ρητώς.

Χρηματοδότηση

- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «**Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση**» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.
- Το έργο «**Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο ΤΕΙ Ηπείρου**» έχει χρηματοδοτήσει μόνο τη αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Σκοποί ενότητας

- Ορισμοί και ορολογία για τις γλωσσικές διαταραχές σε παιδιά, την αιτιολογία ανάπτυξης για συγκεκριμένες αναπτυξιακές γλωσσικές διαταραχές.
- Αναφορά ανάπτυξης γλωσσικών διαταραχών.

Περιεχόμενα ενότητας

- Εισαγωγή
- Επιπολασμός Γλωσσικών Διαταραχών
- Κλινική Εικόνα Γλωσσικών Διαταραχών
- Αιτίες Γλωσσικών Διαταραχών
- Ρόλος του Λογοθεραπευτή
- Αξιολόγηση Γλωσσικών Διαταραχών
- Θεραπεία Γλωσσικών Διαταραχών

ΤΕΙ ΗΠΕΙΡΟΥ

ανοιτά μαθήματα
opencourses

Εισαγωγή

Εισαγωγή (1 από 3)

- Οι ΑΓΔ μπορεί επίσης να συνυπάρχουν με την παρουσία άλλων καταστάσεων, όπως
  - διαταραχή του φάσματος του αυτισμού,
  - νοητική υστέρηση,
  - αναπτυξιακές διαταραχές,
  - διαταραχή ελλειμματικής προσοχής και υπερκινητικότητας ,
  - κρανιοεγκεφαλική κάκωση
  - ψυχολογικές / συναισθηματικές διαταραχές,
  - απώλεια ακοής

Εισαγωγή (2 από 3)

- Κάθε ένας από αυτούς τους πληθυσμούς μπορεί να παρουσιάζουν μοναδικά χαρακτηριστικά και συμπεριφορές, αλλά όλοι μοιράζονται κοινά χαρακτηριστικά των προβλημάτων γλώσσας (Rice & Warren, 2004).
- Η σχέση μεταξύ της προφορικής και γραπτής γλώσσας είναι καλά εδραιωμένη (Hulme & Snowling, 2013).

Εισαγωγή (3 από 3)

- Τα παιδιά με προβλήματα προφορικού λόγου συχνά έχουν δυσκολία να μάθουν να διαβάζουν και να γράφουν.
- Επιπλέον, τα παιδιά με προβλήματα ανάγνωσης και γραφής έχουν συχνά δυσκολία με τον προφορικό λόγο, ιδίως όσον αφορά ανώτερης τάξης γλωσσικές δεξιότητες, όπως αυτή του επεξηγηματικού λόγου (Scott & Windsor, 2000).

Επιπολασμός Γλωσσικών Διαταραχών

Επιπολασμός Γλωσσικών Διαταραχών (1 από 6)

- Η μεταβλητότητα στις εκτιμήσεις της επικράτησης των γλωσσικών διαταραχών υπολείπεται.
- Αυτό οφείλεται σε διαφορές στον τρόπο που ορίζεται η γλωσσική δυσλειτουργία, η φύση της, και η μελέτη ενός πληθυσμού, όπως και οι διακυμάνσεις στις μεθοδολογικές διαδικασίες που χρησιμοποιούνται (Law, et al, 2000; Pinborough-Zimmerman et al ., 2007).

Επιπολασμός Γλωσσικών Διαταραχών (2 από 6)

Γλωσσική Καθυστέρηση / Διαταραχή

- Στα παιδιά 7 χρονών και κάτω, στο Ηνωμένο Βασίλειο, η μέση επικράτηση της καθυστέρησης/διαταραχής της αντιληπτικού τύπου κυμαίνεται από 2,63% -3,59%, ενώ η γλωσσική καθυστέρηση/διαταραχή εκφραστικού τύπου κυμαίνονταν από 2,81% -16%, και ο συνδυασμό των δύο κυμάνθηκαν από 2,02% -3,01% (Law et al., 2000).

Επιπολασμός Γλωσσικών Διαταραχών (3 από 6)

Γλωσσική Καθυστέρηση / Διαταραχή

- Η επικράτηση της γλωσσικής απομείωσης σε παιδιά του νηπιαγωγείου στον Καναδά ήταν 8,04% συνολικά, 8,37% για τα κορίτσια και 8,17% για τα αγόρια (Beitchman, Nair, Clegg, & Patel, 1986).

Επιπολασμός Γλωσσικών Διαταραχών (4 από 6)

Ψυχιατρικές διαταραχές

- Σε παιδιά 7 έως 14 ετών, στον Καναδά, με ψυχιατρικές διαταραχές, το 40% βρέθηκαν να έχουν κάποιο πρόβλημα γλώσσας (Cohen, et al., 1998).
- Στην βορειοανατολική περιοχή των Ηνωμένων Πολιτειών, περίπου το 40% -50% των παιδιών και των εφήβων ομιλητών ισπανικής/αγγλικής που παραπέμφθηκαν σε ψυχιατρικές υπηρεσίες βρέθηκαν να έχουν γλωσσική διαταραχή (Toppelberg, et al., 2002).

Επιπολασμός Γλωσσικών Διαταραχών (5 από 6)

Ειδική Γλωσσική Διαταραχή

- Επικράτηση του SLI σε φυλετικές/εθνοτικές ομάδες ήταν σε υψηλότερο στους γηγενείς Αμερικανούς σε σχέση με τους Αφροαμερικανούς με αυτούς να παρουσιάζουν μεγαλύτερα ποσοστά, ακολουθούμενους από ισπανόφωνους, και να έπονται οι καυκάσιοι. Δε οι μαθητές ασιατικής καταγωγής παρουσιάζονται πιο συχνά με SLI. (Tomblin et al., 1997)

Επιπολασμός Γλωσσικών Διαταραχών (6 από 6)

Ειδική Γλωσσική Διαταραχή

- Ωστόσο, άλλη έρευνα δεν υποδεικνύει ότι το SLI είναι παρόν σε παιδιά ασιατικής καταγωγής (Gray, 2003; Lahey & Edwards, 1999).
- Η επικράτηση του SLI σε νηπιαγωγεία στην ανώτερη κεντροδυτική περιοχή των ΗΠΑ ήταν 7,4% συνολικά, 6% για τα κορίτσια, και 8% για τα αγόρια (Tomblin et al., 1997).

Κλινική Εικόνα Γλωσσικών Διαταραχών

Κλινική Εικόνα Γλωσσικών Διαταραχών (1 από 23)

- Δεξιότητες όπως η μορφή (φωνολογία, σύνταξη, και μορφολογία), η λειτουργικότητα (σημασιολογία), και τη χρήση (πραγματολογία) αλληλεπιδρούν με μια δυναμική για να σχηματίσουν ένα ολοκληρωμένο σύνολο διαταραχών (Berko Gleason, 2005).

Κλινική Εικόνα Γλωσσικών Διαταραχών (2 από 23)

- Η Φωνολογική επίγνωση είναι ένα είδος μεταγλωσσικής δεξιότητας, η οποία έχει αποδειχθεί ότι σχετίζεται ισχυρά με τις μεταγενέστερες δεξιότητες ανάγνωσης και γραφής (Al Otaiba, Puranik, Zilkowski, & Curran, 2009).

Κλινική Εικόνα Γλωσσικών Διαταραχών (3 από 23)

Φωνολογία

- Φωνολογικά ελλείμματα περιλαμβάνουν:
  - καθυστέρηση στην απόκτηση φωνολογικών δεξιοτήτων, συμπεριλαμβανομένων των σφαλμάτων παρόμοια με εκείνες των νεότερων και τυπικά αναπτυσσόμενων παιδιών, αλλά και μεγαλύτερη μεταβλητότητα παραγωγής σε παρόμοια στάδια της φωνολογικής ανάπτυξης

Κλινική Εικόνα Γλωσσικών Διαταραχών (4 από 23)

- Φωνολογικά ελλείμματα περιλαμβάνουν:
  - τάση να προφέρουν λιγότερες λέξεις και χρήση λιγότερο ώριμων συλλαβικών δομών από εκείνες συνομήλικων, σε σχέση με τυπικά αναπτυσσόμενα μικρά παιδιά
  - προβλήματα με την πρόωρη φθογγική ανάπτυξη που θα επηρεάσει την καταληπτότητα
  - δυσκολία στην εκμάθηση του συστήματος ήχων της ομιλίας της γλώσσας, με αποτέλεσμα την κακή επανάληψη ψευδολέξεων και περιορισμένη φωνολογική επίγνωση

Κλινική Εικόνα Γλωσσικών Διαταραχών (5 από 23)

Μορφολογία και Σύνταξη

- Μορφολογικά και συντακτικά ελλείμματα περιλαμβάνουν:
  - περιορίζεται το μέσο μήκος εκφωνήματος (MLU) σε μορφήματα που εντοπίζονται σε παιδιά μικρότερης ηλικίας
  - μικρότερες εκφράσεις με λέξεις για τα παιδιά σχολικής ηλικίας και τους εφήβους
  - καθυστερημένη απόκτηση συνδυασμούς λέξεων

Κλινική Εικόνα Γλωσσικών Διαταραχών (6 από 23)

- Μορφολογικά και συντακτικά ελλείμματα περιλαμβάνουν:
  - σφάλματα που συμβαίνουν πιο συχνά σε ρήματα (ειδικά ρηματικών καταλήξεων, στα βοηθητικά ρήματα, και το παρελθόντα χρόνο), ή λειτουργικών λέξεων (π.χ., άρθρων και προθέσεων), και αντωνυμιών
  - πιο συχνά σφάλματα παραλείψεων σε σχέση με λάθη λανθασμένης χρήσης, αν και η εμφάνιση και των δύο τύπων σφαλμάτων μπορεί να είναι ασυνεπής

Κλινική Εικόνα Γλωσσικών Διαταραχών (7 από 23)

- Μορφολογικά και συντακτικά ελλείμματα περιλαμβάνουν:
  - χρήση των λιγότερο πιο ώριμων μορφών λέξεων
  - δυσκολία στην κατανόηση γραμματικών μορφημάτων, ιδιαίτερα μονάδες μικρής διάρκειας (από ηχητικής απόψεως λιγότερο εμφανή)
  - δυσκολεύονται να κρίνουν την γραμματικότητα
  - δυσκολία στον εντοπισμό και τη διόρθωση γραμματικών λαθών

Κλινική Εικόνα Γλωσσικών Διαταραχών (8 από 23)

- Μορφολογικά και συντακτικά ελλείμματα περιλαμβάνουν:
  - ελλείμματα μορφολογικής επίγνωσης (π.χ., παραγωγικά μορφήματα, όπως προθέματα και καταλήξεις, συμπεριλαμβανομένων των κλίσεων, όπως πληθυντικό αριθμό, τον παρόντα και τον παρελθόντα χρόνο)
  - δυσκολία στο να εντοπίσουν τα μέρη του λόγου
  - προβλήματα κατανόησης και χρήση σύνθετων συντακτικών δομών

Κλινική Εικόνα Γλωσσικών Διαταραχών (9 από 23)

- Μορφολογικά και συντακτικά ελλείμματα περιλαμβάνουν:
  - εκτεταμένη χρήση απλών και απλοϊκών εκφράσεων σε αφηγήσεις
  - δυσκολία με την παραγωγή επεξηγηματικού λόγου
  - δυσκολία αποκωδικοποίησης (κατανόηση) μορφολογικών συκροτημάτων λέξεων που είναι κοινά στην σχολική διαδικασία.

Κλινική Εικόνα Γλωσσικών Διαταραχών (10 από 23)

Σημασιολογία

- Ελλείμματα στη σημασιολογία περιλαμβάνουν:
  - βραδύτερος ρυθμός ανάπτυξης του λεξιλογίου από αυτόν των τυπικά αναπτυσσόμενων παιδιών
  - καθυστερημένη απόκτηση των πρώτων λέξεων και συνδυασμούς λέξεων
  - καθυστερήσεις στην απόκτηση του ρήματος, ιδιαίτερα σε γλώσσες στις οποίες τα ρήματα είναι ιδιαίτερα δύσκολα μορφολογικά

Κλινική Εικόνα Γλωσσικών Διαταραχών (11 από 23)

- Ελλείμματα στη σημασιολογία περιλαμβάνουν:
  - κακή και γρήγορη χαρτογράφηση κατά την εκμάθηση μιας νέας λέξης
  - δυσκολία στην κατανόηση νέων λέξεων, ιδίως λέξεις δράσης
  - δυσκολίες στην ανάκληση λέξεων
  - βραδύτερη κατονομασία από εικόνα που μπορεί να αντανακλά λιγότερο πλούσια και λιγότερο περίτεχνα σημασιολογικά δίκτυα μνήμης

Κλινική Εικόνα Γλωσσικών Διαταραχών (12 από 23)

- Ελλείμματα στη σημασιολογία περιλαμβάνουν:
  - χρήση των λέξεων πλήρωσης όπως «um» για να πάρει χρόνο το παιδί ενώ ψάχνει την κατάλληλη λέξη ή τη διαμόρφωση της σκέψης του
  - δυσκολία στην κατανόηση
  - δυσκολία, στην αναζήτηση διευκρινίσεων
  - δυσκολία κατανόησης ερωτήσεων και ακολουθώντας τις οδηγίες που δίδονται προφορικά

Κλινική Εικόνα Γλωσσικών Διαταραχών (13 από 23)

- Ελλείμματα στη σημασιολογία περιλαμβάνουν:
  - δυσκολία στην παράφραση διαφόρων πληροφοριών
  - προβλήματα κατανόησης και χρήσης σε συνώνυμα και αντώνυμα, λέξεις πολλαπλών εννοιών, και μεταφορική γλώσσα (π.χ., ιδιώματα, μεταφορές, παροιμίες, χιούμορ, ποιητική γλώσσα)
  - κακή οργάνωση των αφηγήσεων και των ενάρξεων λόγου (επιπτώσεις στην δυνατότητα να μεταφέρει/ επεξηγήσει μία έννοια)

Κλινική Εικόνα Γλωσσικών Διαταραχών (14 από 23)

- Ελλείμματα στη σημασιολογία περιλαμβάνουν:
  - κακή κατανόηση της αφήγησης ή των επεξηγηματικών κείμενων, ιδιαίτερα όταν είναι απαραίτητο για να εξάγουν συμπεράσματα από το γραμματικό περιεχόμενο ή το ίδιο το επεξηγηματικό κείμενο που συνδέεται με διάφορα μαθήματα του σχολικού προγράμματος.

Κλινική Εικόνα Γλωσσικών Διαταραχών (15 από 23)

Πραγματολογία

- Ελλείμματα στην πραγματολογία περιλαμβάνουν:
  - δυσκολία στην έναρξη συνομιλίας για να παίξει με τους συμμαθητές του – μπορεί να παίξει μόνο του
  - δυσκολία στην κατανόηση άλλων
  - ανωριμότητα αντίληψη της γλώσσας σε σύγκριση με τους συνομηλίκους

Κλινική Εικόνα Γλωσσικών Διαταραχών (16 από 23)

- Ελλείμματα στην πραγματολογία περιλαμβάνουν:
  - δυσκολία στην έκφραση μιας ιδέας, των συναισθημάτων και των προσωπικών εμπειριών
  - δυσκολία χρήσης της ίδια της πραγματολογίας όπως οι τυπικά αναπτυσσόμενοι συνομήλικοι – μπορεί να εκφραστεί διαφορετικά και λιγότερο αποτελεσματικά
  - δυσκολία στην έναρξη και διατήρηση συνομιλίας

Κλινική Εικόνα Γλωσσικών Διαταραχών (17 από 23)

- Ελλείμματα στην πραγματολογία περιλαμβάνουν:
  - λιγότερο αποτελεσματική η εξασφάλιση της σειράς κατά την συνομιλία σε σχέση με τυπικά αναπτυσσόμενους συνομηλίκους
  - λιγότερο ευέλικτη χρήση της γλώσσα, όταν προσπαθεί να προσαρμόσει ένα μήνυμα προς τον ακροατή ή κατά την επιδιόρθωση λαθών επικοινωνίας
  - δυσκολία που κάνει τις σχετικές εισηγήσεις σε συζητήσεις μέσα στην τάξη

Κλινική Εικόνα Γλωσσικών Διαταραχών (18 από 23)

- Ελλείμματα στην πραγματολογία περιλαμβάνουν:
  - περιορισμένες δεξιότητες λόγου μέσα στην τάξη (π.χ., την πολύπλοκή και κατάλληλη γλωσσική παραγωγή, τον αυτοέλεγχο, την διατήρηση σειράς), ανάλογα με το πλαίσιο (π.χ., στο σχολείο ή τις εξωσχολικές αλληλεπιδράσεις με συνομηλίκους)
  - αβεβαιότητα σχετικά με το τι να πω και τι να μην πω
  - αβεβαιότητα σχετικά με το πότε να μιλήσουν και πότε να μην μιλήσουν

Κλινική Εικόνα Γλωσσικών Διαταραχών (19 από 23)

- Ελλείμματα στην πραγματολογία περιλαμβάνουν:
  - περιορισμένες δεξιότητες λόγου μέσα στην τάξη (π.χ., την δυσκολία χρήση της γλώσσας για τον προσδιορισμό της αλληλουχίας γεγονότων μιας ιστορίας-αφηγήσεις και έλλειψη συνοχής
  - τάση να παραλείπουν κάποια στοιχεία της ιστορίας.

Κλινική Εικόνα Γλωσσικών Διαταραχών (20 από 23)

- Οι δυσκολίες αυτές μπορεί να επηρεάσουν την αυτο-αντίληψη και την ευαισθητοποίηση, την ακαδημαϊκή επίδοση, τις σχέσεις με συνομηλίκους και τις κοινωνικές αλληλεπιδράσεις.
- Επιπλέον, ο αντίκτυπος των γλωσσικών διαταραχών μπορεί να οδηγήσει σε λανθασμένες αντιλήψεις της συμπεριφοράς του παιδιού (Cohen, Davine, Horodesky, Lipsett, και Isaacson, 1993).

Κλινική Εικόνα Γλωσσικών Διαταραχών (21 από 23)

- παρουσιάζουν προβλήματα συμπεριφοράς, συμπεριλαμβανομένης της υπερκινητικότητας και δυσκολίες προσοχής (Dockrell, Lindsay, Palikara, και Cullen, 2007),
- επιδεικνύουν επιφυλακτική συμπεριφορά (απόσυρση, η συστολή) που μπορεί να επηρεάσει την έναρξη των στενών σχέσεων στην εφηβεία (Fujiki, Spackman, Brinton, & Hall, 2004),

Κλινική Εικόνα Γλωσσικών Διαταραχών (22 από 23)

- έχουν δυσκολία να συμπεράνουν τις συναισθηματικές αντιδράσεις των άλλων (Ford & Miloski, 2003),
- έχουν δυσκολία να κρίνουν πότε είναι σκόπιμο να κρύβουν τα συναισθήματά τους (Brinton, Spackman, Fujiki, και Ricks, 2007),
- έχουν δυσκολία στο να ρυθμίζουν τα συναισθήματα (π.χ., την παρακολούθηση, την αξιολόγηση και την τροποποίηση σε συναισθηματικές αντιδράσεις, Fujiki, Brinton, & Clarke, 2002),

Κλινική Εικόνα Γλωσσικών Διαταραχών (23 από 23)

- έχουν κακή κοινωνική αυτοεκτίμηση (Marton, Abramoff, & Rosenzweig, 2005),
- έχουν δυσκολία να δημιουργήσουν και να διατηρήσουν στενές κοινωνικές σχέσεις, πχ. όπως οι έφηβοι και μπορεί να έχουν λιγότερο συναισθηματικά στενές σχέσεις (Wadman, Durkin, & Conti-Ramsden, 2011),
- να είναι σε κίνδυνο για εκφοβισμό και άλλες μορφές κακοποίησης (Blood, 2014; Brownlie, Jabbar, Beitchman, Vida, & Atkinson, 2007).

ΤΕΙ ΗΠΕΙΡΟΥ

ανοιτά μαθήματα
opencourses

Αιτίες Γλωσσικών Διαταραχών

Αιτίες Γλωσσικών Διαταραχών (1 από 3)

- Μια διαταραχή της γλώσσας μπορεί να είναι πρωτεύον διαταραχή (SLI), ή μπορεί να υπάρχουν σε συνδυασμό με άλλες διαταραχές και αναπηρίες (π.χ., ΔΕΠ/Υ, Ν/Υ, κ.λπ.).
- Όταν οι γλωσσικές διαταραχές παρουσιάζονται σε συνδυασμό με άλλες διαταραχές και αναπηρίες, τα αίτια είναι συνήθως καθορίζεται με βάση τις ιδιαιτερότητες αυτές.

Αιτίες Γλωσσικών Διαταραχών (2 από 3)

- Στην περίπτωση του SLI, οι αιτίες είναι δύσκολο να προσδιοριστούν. Ωστόσο, ένας αριθμός παραγόντων έχουν προταθεί, συμπεριλαμβανομένων των γνωστικών ελλειμμάτων επεξεργασία (π.χ., Miller, Kail, Leonard, και Tomblin, 2001; Ellis Weismer & Evans, 2002; Leonard et al., 2007), βιολογικές διαφορές (Ellis Weismer, Plante, Jones, & Tomblin, 2005; Galaburda, 1989; Hugdahl et al., 2004), και γενετικές παραλλαγές (π.χ., Rice, 2012, 2013).

Αιτίες Γλωσσικών Διαταραχών (3 από 3)

- Αυτοί οι παράγοντες μπορεί να μην είναι ανεξάρτητοι το ένα από το άλλο.
- Για παράδειγμα, μια γενετική παραλλαγή θα μπορούσε να οδηγήσει σε μια διαφορά στη μορφολογία του εγκεφάλου ή λειτουργία που οδηγεί σε μια διαφορά στη γνωστική επεξεργασία (Reed, 2012).

ΤΕΙ ΗΠΕΙΡΟΥ

ανοιτά μαθήματα
opencourses

Ρόλος του Λογοθεραπευτή

Ρόλος του Λογοθεραπευτή (1 από 7)

- Οι Λογοθεραπευτές (SLPs) παίζουν κρίσιμο ρόλο στον έλεγχο, την αξιολόγηση, τη διάγνωση και τη θεραπεία των παιδιών προσχολικής και σχολικής ηλικίας παιδιά με ΑΓΔ.
- Ο επαγγελματικός ρόλος και η δραστηριοποίηση περιλαμβάνει κλινικές/εκπαιδευτικές υπηρεσίες (διάγνωση, αξιολόγηση, σχεδιασμό και θεραπεία), την πρόληψη, τη διαχείριση και την έρευνα πάνω στις γλωσσικές διαταραχές. (ASHA, 2007)

Ρόλος του Λογοθεραπευτή (2 από 7)

Συγκεκριμένα περιλαμβάνουν (ASHA, 2010):

- παροχή πληροφοριών για την πρόληψη σε άτομα και ομάδες που είναι γνωστό ότι είναι σε κίνδυνο για ΑΓΔ, καθώς και σε άτομα που εργάζονται με άτομα που διατρέχουν κίνδυνο
- να εκπαιδεύει άλλους επαγγελματίες για τις ανάγκες των ατόμων με ΑΓΔ και το ρόλο των SLPs στη διάγνωση και τη διαχείριση των ΑΓΔ

Ρόλος του Λογοθεραπευτή (3 από 7)

Συγκεκριμένα περιλαμβάνουν (ASHA, 2010):

- εξέταση ατόμων για την πιθανότητα εμφάνισης διαταραχών της γλώσσας και άλλες δυσκολίες επικοινωνίας, τον προσδιορισμό της ανάγκης για περαιτέρω αξιολόγηση ή/και παραπομπή σε άλλες υπηρεσίες
- διεξαγωγή μιας ολοκληρωμένης, πολιτισμικά και γλωσσικά κατάλληλη αξιολόγηση της επικοινωνίας
- να λαμβάνει υπόψη τους κανόνες διαλεκτών ή προφοράς, και του δίγλωσσου περιβάλλοντος, και την διαδοχική κατάκτησης μιας δεύτερης γλώσσας για να μπορεί να την διακρίνει από μία διαταραχή

Ρόλος του Λογοθεραπευτή (4 από 7)

Συγκεκριμένα περιλαμβάνουν (ASHA, 2010):

- κατανόηση του δυναμικού της κατάστασης ή της προκατάληψης κατά την αξιολόγηση
- διάγνωση της παρουσίας ΑΓΔ
- παραπομπή σε άλλους επαγγελματίες για να αποκλειστούν άλλες παθήσεις, να καθοριστεί η αιτιολογία των ΑΓΔ και να παρέχει διευκόλυνση στην πρόσβασης σε ολοκληρωμένες υπηρεσίες
- λήψη αποφάσεων σχετικά με τη διαχείριση των ΑΓΔ

Ρόλος του Λογοθεραπευτή (5 από 7)

Συγκεκριμένα περιλαμβάνουν (ASHA, 2010):

- ανάπτυξη σχεδίων θεραπείας, παροχή θεραπείας, την τεκμηρίωση της προόδου, και προσδιορισμό των κατάλληλων κριτηρίων ολοκλήρωσης της θεραπείας
- συμβουλευτική ατόμων με ΑΓΔ και των οικογενειών τους σε θέματα επικοινωνίας που σχετίζονται και η παροχή εκπαίδευσης για την πρόληψη περαιτέρω επιπλοκών που σχετίζονται με ΑΓΔ
- διασφάλιση του ποιοτικού ελέγχου και διαχείρισης κινδύνων

Ρόλος του Λογοθεραπευτή (6 από 7)

Συγκεκριμένα περιλαμβάνουν (ASHA, 2010):

- διαβούλευση και συνεργασία με άλλους επαγγελματίες, μέλη της οικογένειας, τους φροντιστές και άλλους για να διευκολύνουν την ανάπτυξη του προγράμματος θεραπείας και για την επίβλεψη αυτού, αξιολόγηση, και/ή εκθέσεις εμπειρογνωμόνων, ανάλογα με την περίπτωση
- την έρευνα στον τομέα των ΑΓΔ και βοηθώντας την προώθηση της βάσης γνώσεων που σχετίζονται με τη φύση και τη θεραπεία των ΑΓΔ

Ρόλος του Λογοθεραπευτή (7 από 7)

Συγκεκριμένα περιλαμβάνουν (ASHA, 2010):

- μάχεται για τα άτομα με ΑΓΔ και τις οικογένειές τους σε τοπικό, κρατικό, όσο και σε εθνικό επίπεδο
- χρησιμεύει ως αναπόσπαστο μέλος της διεπιστημονικής ομάδας που εργάζεται με άτομα με ΑΓΔ και τις οικογένειές τους / φροντιστές

Αξιολόγηση Γλωσσικών Διαταραχών

Αξιολόγηση Γλωσσικών Διαταραχών (1 από 20)

Ανίχνευση (Screening)

- Η αξιολόγηση της γλώσσας διεξάγεται αν υπάρχει υπόνοια διαταραχής της γλώσσα. Η ανίχνευση δεν οδηγεί σε διάγνωση, αλλά μάλλον υποδηλώνει την ενδεχόμενη ανάγκη για περαιτέρω αξιολόγηση.

Αξιολόγηση Γλωσσικών Διαταραχών (2 από 20)

- Η ανίχνευση συνήθως περιλαμβάνει:
  - τη συλλογή πληροφοριών από τους γονείς ή/και εκπαιδευτικούς σχετικά με τις ανησυχίες και τις δεξιότητες του παιδιού σε κάθε γλώσσα
  - διενέργεια ελέγχου ακοής, για να αποκλειστεί απώλεια ακοής ως πιθανό παράγοντα που συμβάλλει σε γλωσσικές δυσκολίες
  - διαχείριση των επίσημων τεστ ανίχνευσης που έχουν κανονιστικό χαρακτήρα και/ή βαθμολογίες αποκοπής

Αξιολόγηση Γλωσσικών Διαταραχών (3 από 20)

- Η ανίχνευση συνήθως περιλαμβάνει:
  - με τη χρήση άτυπων τεστ, όπως αυτά που έχουν σχεδιαστεί από τον κλινικό και είναι προσαρμοσμένα στον πληθυσμό που ελέγχεται (π.χ. προσχολική εναντίον σχολικής ηλικίας ή εφηβείας)
  - αξιολόγηση της άρθρωσης, εάν ενδείκνυται.

Αξιολόγηση Γλωσσικών Διαταραχών (3 από 20)

- Η ανίχνευση μπορεί να οδηγήσει σε συστάσεις για:
  - να ολοκληρώσει μια ακοολογική αξιολόγηση
  - να ολοκληρώσει μία συνολική εκτίμηση της γλώσσας
  - να κάνει μια ολοκληρωμένη αξιολόγηση των ήχων της ομιλίας, αν το σύστημα ήχου της ομιλίας του παιδιού δεν είναι κατάλληλες για την ηλικία του/της ή/και γλωσσικής κοινότητας.

Αξιολόγηση Γλωσσικών Διαταραχών (4 από 20)

Η αξιολόγηση περιλαμβάνει κατά κανόνα τα εξής λαμβάνοντας υπόψη την ηλικία και τη γλωσσική ανάπτυξη του παιδιού:

- σχετικό ιστορικό της περίπτωσης, συμπεριλαμβανομένων
  - τη γέννηση και το ιατρικό ιστορικό
  - Οικογενειακό ιστορικό της ομιλίας, τη γλώσσα, την ανάγνωση, ή ακαδημαϊκές δυσκολίες
  - ανησυχίες της οικογένειας σχετικά με τη γλώσσα του παιδιού (και ομιλίας)

Αξιολόγηση Γλωσσικών Διαταραχών (5 από 20)

- σχετικό ιστορικό της περίπτωσης, συμπεριλαμβανομένων
  - γλώσσες ή/και διαλέκτους που χρησιμοποιούνται στο σπίτι, συμπεριλαμβανομένων
    - ηλικία χρήσης μιας δεύτερης γλώσσας, ανάλογα με την περίπτωση,
    - περιστάσεις στις οποίες χρησιμοποιείται κάθε γλώσσα
    - ανησυχίες των εκπαιδευτικών σχετικά με την επίδραση των γλωσσικών δυσκολιών του παιδιού στην τάξη

Αξιολόγηση Γλωσσικών Διαταραχών (6 από 20)

- τον έλεγχο ακοής,
- στοματοπροσωπική εξέταση
- γλωσσικές δοκιμασίες, συμπεριλαμβανομένων
  - φωνολογία, συμπεριλαμβανομένης της φωνολογικής ενημερότητας,
  - σημασιολογία,
  - μορφολογία,
  - σύνταξη,
  - πραγματολογία, (συνομιλία, αφήγηση, κλπ).

Αξιολόγηση Γλωσσικών Διαταραχών (7 από 20)

- Η αξιολόγηση του αλφαριθμητισμού (γραφή και ανάγνωση) περιλαμβάνεται στη συνολική αξιολόγηση των γλωσσικών διαταραχών, λόγω της καθιερωμένης σύνδεσης μεταξύ της προφορικής και γραπτής γλώσσας.
- Τα συστατικά της αξιολόγησης αυτής θα ποικίλουν, ανάλογα με την ηλικία και το στάδιο της γλωσσικής ανάπτυξης του παιδιού. (ASHA, 2007)

Αξιολόγηση Γλωσσικών Διαταραχών (8 από 20)

- Για την ορθή αξιολόγηση της ομιλίας μπορεί επίσης να συμπεριληφθεί, δεδομένου ότι τα λάθη στους ήχους της ομιλίας μπορεί να είναι αποτέλεσμα μιας φωνολογικής διαταραχής, μια διαταραχής της άρθρωσης, ή μια συνδυασμένης διαταραχή (φωνολογικής/αρθρωτικής). (ASHA, 1993)

Αξιολόγηση Γλωσσικών Διαταραχών (9 από 20)

- **Σταθμισμένη εκτίμηση** – ένα εμπειρικά εργαλείο αξιολόγησης αναπτύχθηκε με τις καθιερωμένες αξιοπιστίας και εγκυρότητα συνθήκες.
- Σταθμισμένες αξιολογήσεις της γλώσσα μπορούν να χρησιμοποιηθούν για τον εντοπισμό των γενικών χαρακτηριστικών της λειτουργίας της γλώσσας, αλλά δεν θα πρέπει να χρησιμοποιείται αποκλειστικά και μόνο για να κάνουν τη διάγνωση της ΑΓΔ. (ASHA, 2010)

Αξιολόγηση Γλωσσικών Διαταραχών (10 από 20)

- **Λήψη δείγματος λόγου** — τεχνικές για την λήψη αυθόρμητου γλωσσικού δείγματος σε ποικίλα πλαίσια επικοινωνίας (π.χ., ελεύθερο παιχνίδι, συζήτηση/ διάλογος, αφήγηση, επεξηγηματική ομιλία) και μετρήσεις των πχ. μέσο μήκος εκφωνήματος [MLU], Type-Token Ratio [TTR], Αναπτυξιακό Προτασιακό Σκορ, Developmental Sentence Scoring [DSS], με σκοπό την συμπλήρωση όλων των δεδομένων αξιολόγησης.

Αξιολόγηση Γλωσσικών Διαταραχών (11 από 20)

- **Δυναμική Αξιολόγηση** – Η Δυναμική αξιολόγηση μπορεί να βοηθήσει στη διάκριση μεταξύ μίας απόκλισης της γλώσσα και της γλωσσικής διαταραχής και μπορεί να χρησιμοποιηθεί σε συνδυασμό με την τυποποιημένη/σταθμισμένη εκτίμηση και την λήψη δείγματος λόγου-γλώσσα. (ASHA, 2007)

Αξιολόγηση Γλωσσικών Διαταραχών (12 από 20)

- **Συστηματική Παρατήρηση/Εξειδικευμένη Ανάλυση** - Παρατήρηση στην τάξη και σε διάφορες άλλες περιπτώσεις για να περιγράψουν την επικοινωνία και να καθορίζουν συγκεκριμένες προβληματικές περιοχές με σκοπό να προσδιοριστούν μεταβλητές που παίζουν ρόλο στις επικοινωνιακές ικανότητες του εξεταζόμενου και να συμπληρωθούν τα ευρήματα από άλλες διαδικασίες αξιολόγησης. (ASHA, 2007)

Αξιολόγηση Γλωσσικών Διαταραχών (13 από 20)

Η αξιολόγηση μπορεί να οδηγήσει σε:

- διάγνωση μιας γλωσσικής διαταραχής προφορικού λόγου (διαταραχή γλώσσας αντιληπτικού τύπου μόνο, διαταραχή γλώσσας εκφραστικού τύπου μόνο ή μικτού τύπου)
- καθορισμός της καθυστέρησης γλώσσας στην απουσία μιας διαταραχής γλώσσα (δηλαδή, γλωσσική καθυστέρηση λόγω περιβαλλοντικών επιρροών)
- περιγραφή των χαρακτηριστικών και της σοβαρότητας της διαταραχής ή καθυστέρησης (ASHA, 1995)

Αξιολόγηση Γλωσσικών Διαταραχών (14 από 20)

- Δεν είναι όλα τα παιδιά με πρώιμη γλωσσική καθυστέρηση, αλλά μπορεί να έχουν σημαντικά προβλήματα γλώσσας, όταν φτάσουν στη σχολική ηλικία (Paul, 1989, 1996; Rescorla, 2002), γεγονός που καθιστά δύσκολο να διαγνωστεί μια διαταραχή της γλώσσας πριν από την ηλικία των περίπου 3 χρόνια (Leonard, 1998).

Αξιολόγηση Γλωσσικών Διαταραχών (15 από 20)

- Είναι ιδιαίτερα σημαντικό να παρακολουθείτε και να αξιολογείτε τα μικρά παιδιά σε τακτική βάση, εάν εντοπίζεται πολλαπλούς παράγοντες κινδύνου ή είναι εμφανής (π.χ. οικογενειακό ιστορικό με γλωσσικά προβλήματα, χρόνια μέση ωτίτιδα, γνωστική καθυστέρηση, δυσκολίες κοινωνικής επικοινωνίας, και περιβαλλοντικούς κινδύνους). (Paradise, et al., 2000; Paul, 1996, 2007).

Αξιολόγηση Γλωσσικών Διαταραχών (16 από 20)

- Ωστόσο, καθώς η πολυπλοκότητα της αύξησης αιτημάτων γλώσσα, δυσκολία μπορεί να επανέλθει σε μία ή περισσότερες γλώσσες τομείς. Αυτό το φαινόμενο αναφέρεται ως απατηλή ανάκαμψη (Scarborough & Dobrich, 1990).

Αξιολόγηση Γλωσσικών Διαταραχών (17 από 20)

- Στην πραγματικότητα, ο ρυθμός ανάπτυξης της γλώσσα μπορεί να επιβραδυνθεί ή να σταθεροποιείται όταν φτάσουν την πρώιμη εφηβεία, με αποτέλεσμα τα γλωσσικά επίπεδα να είναι χαμηλότερα από αυτά που αναμένεται για τις ηλικίες τους (Rice, 2013). Για το λόγο αυτό, είναι σημαντικό το γεγονός ότι οι επαγγελματίες θα πρέπει να χρησιμοποιούν έγκυρα και αξιόπιστα τυποποιημένες αξιολογήσεις με τα κανονιστικά δεδομένα, σε συνδυασμό με άλλες πηγές δεδομένων.

Αξιολόγηση Γλωσσικών Διαταραχών (18 από 20)

- Μια διαφορά στη διάλεκτο είναι μια παραλλαγή ολόκληρου του συστήματος επικοινωνίας – ακόμη και ένα σύμβολο που χρησιμοποιείται από μια ομάδα ατόμων αντανακλά και να καθορίζεται από άλλα κοινά σημεία, κοινωνικές πολιτιστικές και εθνοτικές συνθήκες. Αυτή η παραλλαγή δεν θα πρέπει να θεωρείται μια διαταραχή του λόγου ή της γλώσσας. (ASHA, 1993)

Αξιολόγηση Γλωσσικών Διαταραχών (19 από 20)

- παρόμοια μορφοσυντακτικά προφίλ (Paradis & Crago, 2000, 2004),
- μειωμένη αποδοτικότητα της επεξεργασίας (Windsor & Kohnert, 2004),
- παράδοξη ανάπτυξη στο λεξιλόγιο, όταν δεν λαμβάνονται υπόψη σε συνδυασμό λεξιλόγια και στις δύο γλώσσες (Paradis, Genesee, και Crago, 2011).

Αξιολόγηση Γλωσσικών Διαταραχών (20 από 20)

- Η διγλωσσία δεν αποτελεί αιτία της γλωσσικής απομείωσης.
- Τυπικές διαδικασίες της διγλωσσίας, όπως η μείξη, θα φανεί σε δίγλωσσα παιδιά που έχουν SLI (Gutiérrez-Clellen, Simon-Cereijido, & Λεόνε, 2009), και αυτό μπορεί επίσης να αλλάξει διαχρονικά σε σχέση με τις γλωσσικές απαιτήσεις του περιβάλλοντος.

ΤΕΙ ΗΠΕΙΡΟΥ

ανοιτά μαθήματα
opencourses

Θεραπεία Γλωσσικών Διαταραχών

Θεραπεία Γλωσσικών Διαταραχών (1 από 15)

- Οι Roth και Worthington (2015) συνοψίζουν τα βήματα για την επιλογή και τον προγραμματισμό των στόχων της θεραπείας και παρέχουν προφίλ περιπτώσεων για την έγκαιρη παρέμβαση, από την παιδική έως την εφηβική ηλικία. Έχουν επίσης προσδιορίσει μια σειρά από βασικές αρχές αποτελεσματικής παρέμβασης ανεξάρτητα από την ηλικία του θεραπευόμενου ή την διαταραχή του. Αυτές περιλαμβάνουν:

Θεραπεία Γλωσσικών Διαταραχών (2 από 15)

- στο μέτρο του δυνατού, να διδάξουν στρατηγικές για τη διευκόλυνση της επικοινωνίας και όχι διδασκαλία απομονωμένων συμπεριφορών
- να παρέχουν παρέμβαση με δυναμικό χαρακτήρα που να περιλαμβάνει τη συνεχή αξιολόγηση της προόδου του παιδιού σε σχέση με τους στόχους που τέθηκαν, τροποποιώντας της ανάλογα με τις ανάγκες του κάθε παιδιού

Θεραπεία Γλωσσικών Διαταραχών (3 από 15)

- να παρέχουν παρέμβαση που εξατομικεύεται, με βάση τη φύση των ελλειμμάτων ενός παιδιού και ατομικό στυλ μάθησης
- να συρράπτει θεραπευτικούς στόχους για την προώθηση της γνώσης ενός παιδιού, ένα βήμα πέρα από το τρέχον επίπεδο

Θεραπεία Γλωσσικών Διαταραχών (4 από 15)

Παρέμβαση για παιδιά προσχολικής ηλικίας (ηλικίες 3-5)

- Σε τυπικά αναπτυσσόμενα παιδιά προσχολικής ηλικίας η γλώσσα αναπτύσσεται με ταχύ ρυθμό. Τα λεξιλόγια τους αυξάνονται, και αρχίζουν να κυριαρχούν βασικές δομές πρότασης. Για τα παιδιά με γλωσσικές δυσκολίες, αυτή η διαδικασία μπορεί να καθυστερήσει. Για τα παιδιά σε αυτό τον πληθυσμό, τους τομείς για τους οποίους προορίζεται παρέμβαση συνήθως περιλαμβάνουν:

Θεραπεία Γλωσσικών Διαταραχών (5 από 15)

- Φωνολογία
  - βελτιώνοντας την σημαντικά μειωμένη καταληπτότητα, ιδιαίτερα αν αυτό οδηγεί σε απογοήτευση στην επικοινωνία ή/και επικάλυψη των προβλημάτων στη σημασιολογία και σύνταξη, περιλαμβανομένων
    - αύξηση στο ρεπερτόριο των φωνημάτων,
    - βελτιώνοντας την ακρίβεια της παραγωγής ήχου,
    - μείωση της χρήσης των φωνολογικών διαδικασιών,
    - ενισχύοντας δεξιότητες φωνολογικής επίγνωσης.

Θεραπεία Γλωσσικών Διαταραχών (6 από 15)

- Σημασιολογία
  - αύξηση του μεγέθους του λεξιλογίου, συμπεριλαμβανομένων
    - ρήματα, αντωνυμίες, σύνδεσμοι,
    - βασικό λεξιλόγιο ,
    - την αύξηση της κατανόησης και της χρήσης ενός ευρύτερου φάσματος σημασιολογικών σχέσεων (π.χ., παράγοντας-ενέργεια, παράγοντας-αντικείμενο, κατοχή, χαρακτηριστικό-οντότητα, υποτροπή).

Θεραπεία Γλωσσικών Διαταραχών (7 από 15)

- Μορφολογία και σύνταξη
  - διευκολύνοντας την απόκτηση και τη χρήση των κατάλληλων για την ηλικία μορφήματα – ιδίως, τα βοηθητικά ρήματα, άρθρα, και αντωνυμίες,
  - αύξηση του μήκους πρόταση και την πολυπλοκότητα,
  - αυξανόμενη χρήση των διαφόρων τύπων προτάσεων.

Θεραπεία Γλωσσικών Διαταραχών (8 από 15)

- Πραγματολογία
  - αύξηση της ευελιξίας της γλώσσας για διάφορα περιβάλλοντα,
  - χρησιμοποιώντας ευφάνταστες δραστηριότητες παιχνιδιού για να ασκήσουν τα νεοαποκτηθέντες γλωσσικές δεξιότητες

Θεραπεία Γλωσσικών Διαταραχών (9 από 15)

- Αλφαριθμητισμός
  - οικοδόμηση δεξιοτήτων αναδυόμενου αλφαριθμητισμού, συμπεριλαμβανομένων
    - αναγνώριση ενός εκτυπωμένου αρχείου,
    - αναγνώριση ενός βιβλίου,
    - κατανόηση απλή δομή της ιστορίας,
    - αναγνώριση γραμμάτων,
    - ταίριασμα ήχων σε γράμματα

Θεραπεία Γλωσσικών Διαταραχών (10 από 15)

Οι στόχοι σε αυτή την ηλικία επικεντρώνονται στα:

- Φωνολογία
  - ενισχύοντας δεξιότητες φωνολογικής επίγνωσης,
  - εξαλείφοντας τυχόν υπολειπόμενο φωνολογικές διαδικασίες.

Θεραπεία Γλωσσικών Διαταραχών (11 από 15)

Οι στόχοι σε αυτή την ηλικία επικεντρώνονται στα:

- Σημασιολογία
  - βελτίωση της γνώσης του λεξιλογίου, συμπεριλαμβανομένης της γνώσης του λεξιλογίου που σχετίζεται με το εκάστοτε πρόγραμμα σπουδών,
  - Βελτίωση του βάθους της κατανόησης του λεξιλογίου και της χρήσης του, συμπεριλαμβανομένης των λεπτών διαφορών στο νόημα, τις αλλαγές στο νόημα με βάση τα συμφραζόμενα, το λεξιλόγιο αφηρημένων εννοιών, ή παραφράζοντας πληροφορίες.

Θεραπεία Γλωσσικών Διαταραχών (12 από 15)

- Μορφολογία και σύνταξη
  - την αύξηση της χρήσης πιο προηγμένης μορφολογίας,
  - αυξάνοντας την ικανότητα να αναλύουν μορφολογικά πολύπλοκη λέξεις (π.χ., προθέματα, καταλήξεις),
  - βελτίωση μορφοσυντακτικών δεξιοτήτων, βελτιώνοντας την ικανότητα να κατανοούν και να διατυπώσουν τις πιο σύνθετες δομές πρότασης (π.χ., σύνθετες προτάσεις),
  - να κρίνει την ορθότητα της γραμματικής και των μορφολογικών στοιχείων μιας λέξης και να είναι σε θέση να διορθώσει τα λάθη.

Θεραπεία Γλωσσικών Διαταραχών (13 από 15)

- Πραγματολογία
  - χρήση της γλώσσας σε διάφορες περιπτώσεις για να μεταφέρουν με επιτυχία την ευγένεια, την πειστικότητα, και τις διευκρινίσεις,
  - αυξάνοντας το επίπεδο γνώσεων και δεξιοτήτων, συμπεριλαμβανομένων των:
    - ακαδημαϊκό λόγο, αφηγηματικού λόγο, επεξηγηματικό λόγο,
    - λόγος κοινωνική αλληλεπίδραση,
    - μαθαίνοντας πότε να μιλήσουν και πότε να μην μιλήσουν.

Θεραπεία Γλωσσικών Διαταραχών (14 από 15)

- Οι δυσκολίες που αντιμετωπίζουν τα παιδιά και οι έφηβοι με γλωσσικές διαταραχές μπορεί να συνεχίσουν να επιδρούν λειτουργούν στη μετα-δευτεροβάθμια εκπαίδευση και στον χώρο εργασίας.
- Σε σύγκριση με τα τυπικά αναπτυσσόμενα συνομήλικα παιδιά, λιγότερα άτομα με διαταραχής της γλώσσας μπορεί να αποφοιτήσει από το λύκειο ή να λάβει ένα πτυχίο με κατάλληλη υποστήριξη (Johnson, Beitchman, Brownlie, 2010).

Θεραπεία Γλωσσικών Διαταραχών (15 από 15)

- Η πλειοψηφία των νεαρών ενηλίκων με SLI που επιδιώκουν την εκπαίδευση μετά το λύκειο αναζητήσουν επαγγελματική και όχι ακαδημαϊκά προσόντα (Conti-Ramsden & Durkin, 2012).
- Επιπλέον, τα άτομα ΑΓΔ τείνουν να απασχολούνται σε χαμηλής ειδίκευσης θέσεις εργασίας από ό, τι οι τυπικά αναπτυσσόμενοι συνομήλικοί τους (Conti-Ramsden & Durkin, 2012, Johnson, Beitchman, & Brownlie, 2010).

Βιβλιογραφία (1 από 10)

- Al Otaiba, S., Puranik, C. S., Ziolkowski, R. A., & Montgomery, T. M. (2009). Effectiveness of early phonological awareness interventions for students with speech or language impairments. *The Journal of Special Education, 43*(2), 107-128.
- American Speech-Language-Hearing Association. (1993). *Definitions of communication disorders and variations [Relevant paper]*. Available from www.asha.org/policy.
- American Speech-Language-Hearing Association. (1995). *Facilitated communication [Position statement]*. Available from www.asha.org/policy.
- American Speech-Language-Hearing Association. (2004). *Auditory integration training [Position statement]*. Available from www.asha.org/policy.
- American Speech-Language-Hearing Association. (2007). *Scope of practice in speech-language pathology [Scope of practice]*. Available from www.asha.org/policy.
- American Speech-Language-Hearing Association. (2010). *Code of ethics [Ethics]*. Available from www.asha.org/policy.
- Beitchman, J. H., Nair, R., Clegg, M., & Patel, P. G. (1986). Prevalence of speech and language disorders in 5-year-old kindergarten children in the Ottawa-Carleton region. *Journal of Speech and Hearing Disorders, 51*, 98-110.
- Berard, G. (1993). *Hearing equals behavior*. New Canaan, CT: Keats Publishing.

Βιβλιογραφία (2 από 10)

- Berko Gleason, J. (2005). *The development of language (6th ed.)*. Boston, MA: Pearson Education.
- Bernthal, J., Bankson, N., & Flipsen Jr., P. (2009). *Articulation and phonological disorders: Speech sound disorders in children*. Boston, MA: Allyn & Bacon.
- Blood, G. (2014). Bullying be gone. *The ASHA Leader*, 19, 36-42. doi:10.1044/leader.FTR1.19052014.36.
- Brinton, B., Spackman, M. P., Fujiki, M., & Ricks, J. (2007). What should Chris say? The ability of children with specific language impairment to recognize the need to dissemble emotions in social situations. *Journal of Speech, Language, and Hearing Research*, 50(3), 798-811.
- Brownlie, E. B., Jabbar, A., Beitchman, J., Vida, R., & Atkinson, L. (2007). Language impairment and sexual assault of girls and women: Findings from a community sample. *Journal of Abnormal Psychology*, 35, 618-626.
- Carr, E. G., & Durand, V. M. (1985). Reducing behavior problems through functional communication training. *Journal of Applied Behavioral Analysis*. 18(2), 111-126.
- Cirrin, F. M., & Gillam, R. B. (2008). Language intervention practices for school-age children with spoken language disorders: A systematic review . *Language, Speech, and Hearing Services in Schools*, 39, S110-S137.
- Cohen, N. J., Barwick, M. A., Horodezky, N. B., Vallance, D. D., & Im, N. (1998). Language, achievement, and cognitive processing in psychiatrically disturbed children with previously identified and unsuspected language impairments. *Journal of Child Psychology and Psychiatry*, 39(6), 865-877.

Βιβλιογραφία (3 από 10)

- Cohen, N. J., Davine, M., Horodesky, N., Lipsett, L., & Isaacson, L. (1993). Unsuspected language impairment in psychiatrically disturbed children: Prevalence and language and behavioral characteristics. *Journal of the American Academy of Child and Adolescent Psychiatry*, 32, 595-603.
- Conti-Ramsden, G., & Durkin, K. (2012). Postschool educational and employment experiences of young people with specific language impairment. *Language, Speech, and Hearing Services in Schools*, 43(4), 507-520.
- Dobie, C., Donald, W. B., Hanson, M., Heim C, Huxsahl, J., Karasov, R. ...,Steiner L. (2012). *Diagnosis and management of attention deficit hyperactivity disorder in primary care for school-age children and adolescents*. Bloomington, MN: Institute for Clinical Systems Improvement.
- Dockrell, J., Lindsay, G., Palikara, O., & Cullen, M. A. (2007). Raising the achievements of children and young people with specific speech and language difficulties and other special educational needs through school to work and college . London, UK: *Department for Education and Skills/Institute of Education*, University of London.
- Ellis Weismer, S., & Evans, J. L. (2002). The role of processing limitations in early identification of specific language impairment. *Topics in Language Disorders*, 22(3), 15-29.
- Ellis Weismer, S., Plante, E., Jones, M., & Tomblin, J. B. (2005). A functional magnetic resonance imaging investigation of verbal working memory in adolescents with specific language impairment. *Journal of Speech, Language, and Hearing Research*, 48(2), 405-425.

Βιβλιογραφία (4 από 10)

- Fey, M. (1986). *Language Intervention with young children*. San Diego, CA: College-Hill Press.
- Ford, J. A., & Milosky, L. M. (2003). Inferring emotional reactions in social situations: Differences in children with language impairment. *Journal of Speech, Language, & Hearing Research, 46*(1), 21-30.
- Fujiki, M., Brinton, B., & Clarke, D. (2002). Emotion regulation in children with specific language impairment. *Language, Speech, and Hearing Services in Schools, 33*(2), 102-111.
- Fujiki, M., Spackman, M. P., Brinton, B., & Hall, A. (2004). The relationship of language and emotion regulation skills to reticence in children with specific language impairment. *Journal of Speech, Language, and Hearing Research, 47*(3), 637-646.
- Galaburda, A. M. (1989). Ordinary and extraordinary brain development: Anatomical variation in developmental dyslexia. *Annals of Dyslexia, 39*(1), 65-80.
- Gray, S. (2003). Word-learning by preschoolers with specific language impairment: What predicts success? *Journal of Speech, Language, and Hearing Research, 46*, 56-67.
- Greenspan S. I., Weider, S., & Simons, R. (1998). *The child with special needs*. Reading, MA: Perseus Books.
- Gutiérrez-Clellen, V., Simon-Cereijido, G., & Leone, A. (2009). Code-switching in bilingual children with specific language impairment. *International Journal of Bilingualism, 13*(1), 91-109.

Βιβλιογραφία (5 από 10)

- Hugdahl, K., Gundersen, H., Brekke, C., Thomsen, T., Rimol, L. M., Ersland, L., & Niemi, J. (2004). FMRI brain activation in a Finnish family with specific language impairment compared with a normal control group. *Journal of Speech, Language, & Hearing Research, 47(1)*, 162-172.
- Hulme, C., & Snowling, M. J. (2013). *Developmental disorders of language learning and cognition*. West Sussex, England: Wiley-Blackwell.
- Institute of Educational Sciences: What Works Clearing House, U.S. Department of Education (2006). *Intervention: Fast ForWord Language*. Retrieved from http://ies.ed.gov/ncee/wwc/reports/english_lang/ffl/references.asp March 20, 2014.
- Johnson, C. J., Beitchman, J. H., & Brownlie, E. B. (2010). Twenty-year follow-up of children with and without speech-language impairments: Family, educational, occupational, and quality of life outcomes. *American Journal of Speech-Language Pathology, 19(1)*, 51.
- Koegel, R. L., & Koegel, L. K. (2006). *Pivotal response treatments for autism: Communication, social, and academic development*. Baltimore, MD: Brookes.
- Lahey, M., & Edwards, J. (1999). Naming errors of children with specific language impairment. *Journal of Speech, Language, and Hearing Research, 42*, 195-205.

Βιβλιογραφία (6 από 10)

- Law, J., Boyle, J., Harris, F., Harkness, A., & Nye, C. (2000). Prevalence and natural history of primary speech and language delay: Findings from a systematic review of the literature. *International Journal of Language and Communication Disorders, 35*(2), 165-188.
- Leonard, L. B. (1998). *Children with specific language impairment*. Cambridge, MA: MIT Press.
- Leonard, L. B., Ellis Weismer, S., Miller, C. A., Francis, D. J., Tomblin, J. B., & Kail, R. V. (2007). Speed of processing, working memory, and language impairment in children. *Journal of Speech, Language, and Hearing Research, 50*(2), 408-428.
- Lovaas, O. I. (1987). Behavioral treatment and normal educational and intellectual functioning in young autistic children. *Journal of Consulting and Clinical Psychology, 55*, 3-9.
- Marton, K., Abramoff, B., & Rosenzweig, S. (2005). Social cognition and language in children with specific language impairment (SLI). *Journal of Communication Disorders, 38*(2), 143-162.
- Miller, C. A., Kail, R., Leonard, L. B., & Tomblin, J. B. (2001). Speed of processing in children with specific language impairment. *Journal of Speech, Language, and Hearing Research, 44*, 416-433.
- Ministries of Health and Education. (2008). *New Zealand Autism Spectrum Disorder Guideline*. Wellington, New Zealand: Ministry of Health.

Βιβλιογραφία (7 από 10)

- Ospina, M. B., Seida, J. K., Clark, B., Karkhaneh, M., Hartling, L., Tjosvold, L. ....Smith, V. (2008). Behavioural and developmental interventions for autism spectrum disorder: A clinical systematic review. *PLoS ONE*, *3*(11), 1-32.
- Paradis, J., & Crago, M. (2000). Tense and temporality: Similarities and differences between language-impaired and second-language children. *Journal of Speech, Language, and Hearing Research*, *43*(4), 834-848.
- Paradis, J., & Crago, M. (2004). Comparing L2 and SLI grammars in child French. *The acquisition of French in different contexts: focus on functional categories*, 89-107.
- Paradis, J., Genesee, F., & Crago, M. (2011). *Dual language development and disorders: A handbook on bilingualism & second language learning (2nd ed.)*. Baltimore, MD: Brookes.
- Paradise, J. L., Dollaghan, C. A., Campbell, T. F., Feldman, H. M., Bernard, B. S., Colborn, D. K., ... Smith, C. G. (2000). Language, speech sound production, and cognition in three-year-old children in relation to otitis media in their first three years of life. *Pediatrics*, *105*(5), 1119-1130.
- Paul, R. (1989). Outcomes of early expressive language delay: Age three. Paper presented at the Symposium for *Research in Child Language Disorders*, University of Wisconsin, Madison.
- Paul, R. (1996). Clinical implications of the natural history of slow expressive language development. *American Journal of Speech-Language Pathology*, *5*(2), 5-22.

Βιβλιογραφία (8 από 10)

- Paul, R. (2007). *Language disorders from infancy through adolescence: Assessment and interventions (3rd ed.)*. St. Louis, MO: Mosby/Elsevier.
- Pinborough-Zimmerman, J., Satterfield, R., Miller, J., Bilder, D., Hossain, S., & McMahon, W. (2007). Communication disorders: Prevalence and comorbid intellectual disability, autism, and emotional/behavioral disorders. *American Journal of Speech-Language Pathology*, 16, 359-367.
- Reed, V. A. (2012). *An introduction to children with language disorders (4th ed.)*. Boston, MA: Allyn & Bacon.
- Reichow, B., Barton, E. E., Boyd, B. A., & Hume, K. (2012). Early intensive behavioral intervention (EIBI) for young children with autism spectrum disorders (ASD). *Cochrane Database of Systematic Reviews 2012*, 10, 1-60.
- Rescorla, L. (2002). Language and reading outcomes at age 9 on late-talking toddlers. *Journal of Speech, Language, and Hearing Research*, 45, 360-371.
- Rice, M. L., (2012). Toward epigenetic and gene regulation models of specific language impairment: Looking for links among growth, genes and impairments. *Journal of Neurodevelopmental Disorders*, 4(27), 3-14.
- Rice, M. L. (2013). Language growth and genetics of specific language impairment. *International Journal of Speech-Language Pathology, Early Online* , 1-11.
- Rice, M. L., & Warren, S. F. (Eds.). (2004). *Developmental language disorders: From phenotypes to etiologies*. Mahwah, NJ: Erlbaum.

Βιβλιογραφία (9 από 10)

- Roberts, M. Y., & Kaiser, A. P. (2011). The effectiveness of parent-implemented language interventions: A meta-analysis. *American Journal of Speech-Language Pathology*, 20, 180-199.
- Roth, F., & Worthington, C.K. (2015). *Treatment resource manual for speech-language pathology*. Clifton Park, NY: Delmar, Cengage Learning.
- Scarborough, H., & Dobrich, W. (1990). Development of children with early language delay. *Journal of Speech, Language, and Hearing Research*, 33(1), 70-83.
- Scott, C. M., & Windsor, J. (2000). General language performance measures in spoken and written narrative and expository discourse of school-age children with language learning disabilities. *Journal of Speech, Language & Hearing Research*, 43(2), 324-339.
- Tallal, P. (2004). Improving language and literacy is a matter of time. *Nature Reviews Neuroscience*, 5(9), 721-728.
- Taylor-Goh, S. (Ed.). (2005a). *Royal College of Speech and Language Therapists clinical guidelines: 5.7 Deafness/Hearing loss*. Bicester, UK: Speechmark Publishing Ltd.
- Taylor-Goh, S. (Ed.). (2005b). *Royal College of Speech and Language Therapists clinical guidelines: 5.3 School-aged children with speech, language & communication difficulties*. Bicester, UK: Speechmark Publishing Ltd.
- Tomblin, J. B., Records, N. L., Buckwalter, P., Zhang, X., Smith, E., & O'Brien, M. (1997). Prevalence of specific language impairment in kindergarten children. *Journal of Speech, Language, & Hearing Research*, 40(6), 1245-1260.

Βιβλιογραφία (10 από 10)

- Toppelberg, C. O., Medrano, L., Morgens, L., & Nieto-Castañon, A. (2002). Bilingual children referred for psychiatric services: Associations of language disorders, language skills, and psychopathology. *Journal of American Academy of Child and Adolescent Psychiatry*, 41(6), 712-722.
- van der Meer, L., Sigafos, J., O'Reilly, M. F., & Lancioni, G. E. (2011). Assessing preferences for AAC options in communication interventions for individuals with developmental disabilities: A review of the literature. *Research in Developmental Disabilities*, 32(5), 1422-1431.
- Wadman, R., Durkin, K., & Conti-Ramsden, G. (2011). Close relationships in adolescents with and without a history of specific language impairment. *Language, Speech, and Hearing Services in Schools*, 42(1), 41-51.
- Warren, Z., Veenstra-VanderWeele, J., Stone, W., Bruzek, J. L., Nahmias, A. S., Foss-Feig, J. H. ... McPheeters, M. L. (2011). Therapies for children with autism spectrum disorders. *Comparative effectiveness review No. 26*. Rockville, MD: Agency for Healthcare Research and Quality.
- Windsor, J., & Kohnert, K. (2004). The search for common ground: Part I. Lexical performance by linguistically diverse learners. *Journal of Speech, Language, and Hearing Research*, 47, 877-890.

Σημείωμα Αναφοράς

Copyright Τεχνολογικό Ίδρυμα Ηπείρου. Ευγενία Τόκη.
Αναπτυξιακές Γλωσσικές Διαταραχές.

Έκδοση: 1.0 Ιωάννινα, 2015. Διαθέσιμο από τη δικτυακή
διεύθυνση: <http://eclass.teiep.gr/courses/LOGO132/>

Σημείωμα Αδειοδότησης

Το παρόν υλικό διατίθεται με τους όρους της άδειας χρήσης Creative Commons Αναφορά Δημιουργού-Μη Εμπορική Χρήση-Όχι Παράγωγα Έργα 4.0 Διεθνές [1] ή μεταγενέστερη. Εξαιρούνται τα αυτοτελή έργα τρίτων π.χ. φωτογραφίες, Διαγράμματα κλπ., τα οποία εμπεριέχονται σε αυτό και τα οποία αναφέρονται μαζί με τους όρους χρήσης τους στο «Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων».

Ο δικαιούχος μπορεί να παρέχει στον αδειοδόχο ξεχωριστή άδεια να χρησιμοποιεί το έργο για εμπορική χρήση, εφόσον αυτό του ζητηθεί.

[1] <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/deed.el>

Τέλος Ενότητας

Επεξεργασία: Ταφιάδης Διονύσιος
Ιωάννινα, 2015

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Σημειώματα

Διατήρηση Σημειωμάτων

Οποιαδήποτε αναπαραγωγή ή διασκευή του υλικού θα πρέπει να συμπεριλαμβάνει:

- το Σημείωμα Αναφοράς
- το Σημείωμα Αδειοδότησης
- τη Δήλωση Διατήρησης Σημειωμάτων
- το Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων (εφόσον υπάρχει)

μαζί με τους συνοδευόμενους υπερσυνδέσμους.

Τέλος Ενότητας

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης